

Etusivu>Sinun oikeutesi>Rikoksen uhri>Korvaukset>Vahingonkorvauksen vaatiminen rikoksentehtäjältä

Vahingonkorvauksen vaatiminen rikoksentehtäjältä

Viro

Miten vaadin vahingonkorvausta tai muuta hyvitystä rikoksentehtäjältä oikeudenkäynnissä (rikosoikeudellisessa menettelyssä), ja kenelle tällainen vaatimus pitäisi osoittaa?

Uhri voi nostaa rikosoikeudellisessa menettelyssä syytettyä vastaan vahingonkorvausta koskevan siviilikanteen. Tutkintaviranomainen tai syyttäjä antaa uhrille tietoa siviilikanteen esittämismenettelystä, perusvaatimuksista, esittämisen määräajasta ja määräajan ylittämisen seurauksista.

Missä menettelyvaiheessa tällainen vaatimus olisi esitettävä?

Uhrin on esitettävä tällainen vahingonkorvauskanne 10 päivän kuluessa siitä kun hän on tutustunut rikostutkinta-aineistoon. Määräajan pidentämistä voi hakea syyttäjältä.

Määräajan ylittyessä siviilikanne palautetaan sen esittäjälle. Tällöin vahingonkorvausta voi hakea siviilituomioistuimessa.

Millaisia vaatimuksia voin esittää, ja missä muodossa vaatimus olisi esitettävä (vaatimuksen kokonaismäärä vai erittely yksittäisistä vahingoista, ansionmenetyksistä ja koroista, vai molemmat)?

Siviilikanteessa voi esittää vaatimuksen rikosoikeudellisten menettelyjen kohteena olevalla teolla rikotun tilanteen palauttamiseksi tai korjaamiseksi.

Vaatimuksen perustana olevien tosiseikkojen on täsmättävä olennaisilta osin menettelyjen kohteena olevan rikoksen kanssa, ja vaatimusta pitää voida käsitellä myös siviilioikeudellisessa menettelyssä.

Siviilikanne on esitettävä kirjallisena. Siihen merkitään kantajan ja vastaajan tiedot sekä selkeästi ilmaistu vaatimus ja sen perustana olevat tosiseikat ja todisteet. Esitetyn vaatimuksen on oltava täydellinen eli sen pitää sisältää määrällisesti ilmaistuna kaikki vahinkolajit, joiden korvaamista vaaditaan.

Aineettoman vahingon korvaamista koskevasta kanteesta voi jättää pois korvaussumman ja pyytää, että tuomioistuin käyttää harkintaansa oikeudenmukaisen korvauksen määräämiseksi.

Asian käsittelijä voi vahvistaa määräajan, johon mennessä siviilikanteessa olevat puutteet on korjattava.

Onko tällaisen vaatimuksen esittämistä varten olemassa erityinen lomake?

Siviilikannetta varten ei ole erityistä lomaketta.

Mitä näyttöä korvausvaatimuksen tueksi on esitettävä?

Siviilikanteessa on mainittava todisteet, jotka vahvistavat vaatimuksen perusteena olevat tosiseikat ja joihin kantaja haluaa vedota riippumatta siitä, millaisia todisteita syyttäjä esittää.

Liittykö vaatimuksen esittämiseen tuomioistuinmaksuja tai muita kuluja?

Kun kyseessä on rikosoikeudellisessa menettelyssä käsiteltävä siviilikanne, valtion käsittelymaksua ei peritä – paitsi jos kyseessä on aineettoman vahingon korvaamista koskeva siviilikanne, jossa aineettoman vahingon korvaamista koskeva vaatimus ei johdu ruumiinvamman, muun terveysongelman tai elättäjän kuoleman aiheuttamisesta.

Jos siviilikanne hylätään, siviilikanteen tai julkisoikeudellisen saatavan käsittelykuluista vastaa kantaja. Jos siviilikanteen vaatimukset hyväksytään osittain, tuomioistuin jakaa siviilikanteen käsittelykulut uhrin, tuomitun ja vastaajan kesken ottaen huomioon kaikki asiaan vaikuttavat seikat. Tuomioistuin voi myös määrätä siviilikanteen käsittelykulut kokonaan tai osittain uhrin kannettaviksi, jos kulujen periminen vastapuolelta olisi jälkimmäisen kannalta äärimmäisen epäoikeudenmukaista tai kohtuutonta.

Jos siviilikanne jätetään käsittelemättä sen vuoksi, että on annettu vapauttava tuomio tai rikosprosessi on lopetettu, siviilikanteen käsittelyyn liittyvät kulut maksaa valtio. Jos siviilikanne jätetään käsittelemättä jostain muusta syystä, tuomioistuin jakaa siviilikanteen käsittelykulut uhrin ja valtion kesken ottaen huomioon kaikki asiaan vaikuttavat seikat.

Voinko saada oikeusapua ennen oikeudenkäyntiä tai sen aikana? Voinko saada oikeusapua, vaikka en asu maassa, jossa oikeudenkäynti tapahtuu?

Uhri voi saada valtion oikeusapua, jos valtion oikeusapua koskevassa laissa säädetyt edellytykset täyttyvät. Jos tuomioistuin katsoo, että uhrin keskeiset edut voivat ilman asianajajaa jäädä suojaamatta, se voi omasta aloitteestaan päättää valtion oikeusavun antamisesta laissa säädetyin perustein ja menettelyin.

Valtion oikeusapua voidaan antaa luonnolliselle henkilölle, joka ei taloudellisen tilanteensa vuoksi pysty maksamaan oikeudellista asiantuntijapalvelua tai pystyy maksamaan sen vain osittain tai erissä tai jonka taloudellinen tilanne ei oikeudellisen palvelun maksamisen jälkeen mahdollista perustoimeentuloa. Valtion maksamaa oikeusapua voi saada luonnollinen henkilö, joka valtion avustusta haettaessa asuu Virossa tai muussa EU:n jäsenvaltiossa tai on Viron tai muun EU:n jäsenvaltion kansalainen. Muille oikeusapua annetaan vain Viroa sitovan kansainvälisen velvoitteen nojalla.

Laissa säädetään perusteista olla myöntämättä valtion oikeusapua. Valtion oikeusapua ei myönnetä esimerkiksi silloin kun hakija pystyy puolustamaan oikeuksiaan itse tai kustantamaan oikeudelliset palvelut, koska hänellä on helposti myytävää omaisuutta. Valtion oikeusapua ei myönnetä myöskään silloin kun oikeudellisten palvelujen kustannukset eivät oletettavasti ylitä hakijan kahdella kerrottua keskimääräisiä kuukausituloja, jotka on laskettu hakemuksen jättämistä edeltävien neljän kuukauden keskimääräisten kuukausitulojen perusteella ja joista on vähennetty verot, pakolliset vakuutusmaksut, laissa määritellyistä elatusvelvollisuuksista aiheutuvat kulut sekä kohtuulliset asumis- ja liikkumiskustannukset. Valtion oikeusapu evätään myös silloin kun hakijalla on olosuhteiden vuoksi ilmeisen vähäinen mahdollisuus suojata oikeuksiaan, silloin kun oikeusapua haetaan aineettomaan vahinkoon liittyvän korvausvaatimuksen esittämiseksi ja asiassa ei esiinny suoranaista yleistä etua tai kun mahdollinen hyöty, jonka hakija voi saada asiassa, on kohtuuttoman pieni valtiolle oikeusavun tarjoamisesta odotettavissa oleviin kustannuksiin verrattuna.

Valtion oikeusavun antamisesta päätetään henkilökohtaisten hakemusten perusteella. Kun valtion oikeusavun hakija on uhrina rikosoikeudellisessa menettelyssä, oikeusavun myöntämisestä päättää asiaa käsittelevä tuomioistuin tai esitutkintamenettelyssä käräjäoikeus, jonka toimivaltaan rikosasian käsittely kuului.

Valtion oikeusapua haetaan erillisellä lomakkeella, joka on täytettävä viron kielellä. Jos oikeusapua hakee sellainen luonnollinen henkilö, joka asuu jossakin EU:n jäsenvaltiossa tai on jonkin muun EU:n jäsenvaltion kansalainen, hakemuksen voi jättää myös englanniksi.

Hakijan on lisättävä valtion oikeusapua koskevaan hakemukseen allekirjoittamansa ilmoitus omasta taloudellisesta tilanteestaan ja mahdollisuuksien mukaan muita todisteita kyseisestä tilanteesta. Jos hakija ei asu Virossa, hänen on lisättävä hakemukseen asuinmaan toimivaltaisen viranomaisen ilmoitus hakijan ja tämän perheenjäsenten tuloista kolmelta edeltävältä vuodelta. Jos viranomaisen ilmoitusta ei hakijasta riippumattomista syistä saada, valtion oikeusavusta voidaan päättää ilman sitä.

Missä tapauksissa rikostuomioistuin hylkää vaatimukseni rikosentekijää vastaan tai kieltäytyy ratkaisemasta vaatimusta?

Siviilikanne jätetään käsittelemättä erityisesti silloin kun kanne ei ole vaatimusten mukainen, rikosprosessi lopetetaan tai annetaan vapauttava tuomio.

Tuomioistuin voi jättää siviilikanteen käsittelemättä, jos sitä voida käsitellä ilman uhrin tai vastaajan läsnäoloa eivätkä nämä eivät ole ilmaantuneet oikeusistuntoon. Siviilikanne jätetään käsittelemättä myös silloin kun tuomio on langettava.

Siviilikanne hylätään, jos perusteita siinä esitettyjen vaatimusten hyväksymiselle ei ole.

Voinko valittaa tällaisesta ratkaisusta tai hakea muuta hyvitystä?

Jos siviilikannetta ei ole otettu käsiteltäväksi, vahingonkorvausta voi hakea siviilituomioistuimessa. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen päätökseen voi hakea muutosta piirituomioistuimessa.

Jos tuomioistuin myöntää minulle vahingonkorvausta, kuinka voin varmistaa, että rikosentekijää vastaan annettu tuomio pannaan täytäntöön, ja mitä apua voin saada tämän varmistamiseksi?

Jos rikoksesta tuomittu ei ole maksanut päätöksessä määrättyä korvausta, uhrilla on oikeus ottaa yhteys haastemieheen, joka toteuttaa täytäntöönpanomenettelyn.

Päivitetty viimeksi: 15/08/2019

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Näiden sivujen kansallisesta sisällöstä vastaavat jäsenvaltiot päivittävät parhaillaan sivuja Britannian EU-erosta johtuvien muutosten vuoksi. Kaikki sivut eivät välttämättä ole vielä ajan tasalla, mutta tiedot korjataan aikanaan.